

VOJENSKÉ ROZHLEDY

ROČNÍK IX.

ČÍSLO 2.

Kapitán Stanislav SOUSEDÍK:

Evidence zpravodajských výsledků v dělostřelecké brigádě.

Jednotlivé dělostřelecké zpravodajské prvky (hlášení) samy o sobě se stanou jen zřídka přímým podkladem pro koncepci a pro vytvoření závěru. Teprve jich srovnání a přehledné uspořádání umožní vystihnouti červenou nit dění, jich diagramické vyjádření zaručí, že žádné nebylo opomenuto, a ulehčí klasifikaci vybíratí věci podstatné a odlišovatí podřadné.

Evidence dělostřelecké zpravodajské činnosti musí býti účelná, t. j. musí býti usměrněna oněmi výsledky, kterých se má dobře vedená dělostřelecká zpravodajská služba dopracovati. Tuto evidenční činnost musí znáti i přednosta 2. oddělení, by mohl, třeba-li, sám, maje po ruce mnohem bohatší zpravodajský materiál, celý průpravný elaborát studovati a zvláště v rozporech s dělostřeleckým zpravodajským důstojníkem v celkovém pojetí mohl jíti až do posledních příčin.

Jak již bylo řečeno, jest výsledné sestavení dělostřeleckého zpravodajského materiálu pro vytvoření závěrů dáno cílem, který je sledován; bude se tudíž evidenční činnost v dělostřelecké brigádě lišiti od zpravodajské evidenční činnosti vyšší strategické jednotky.

Zatím co dělostřelecké zpravodajské službě půjde hlavně o to, aby svou činností zaručila ekonomické využití vlastního dělostřelectva, aby tedy byla informována o topografické rozloze cílů tvořených nepřátelským dělostřelectvem (cíle vytvořené nepřátelskou pěchotou dostane pověštině od 2. oddělení), o jejich materiální povaze a o jejich možnosti vypůsobení, bude armádní dělostřeleckou zpravodajskou službu více zajímati dynamická složka nepřátelského dělostřelectva, t. j. jeho pohyb, koncentrace materiální a palebná a organisace.

Věnujme se evidenční činnosti v dělostřelecké brigádě zpravodajské ústředně. Propracujeme se k onomu elaborátu, nad kterým se pro vytvoření závěru zamyslí ať již dělostřelec anebo důstojník 2. oddělení.

Pozornost dělostřelecké zpravodajské služby je téměř výhradně soustředěna na nepřátelské dělostřelectvo. Vše, co zjistíme a co se netýká dělostřelectva, hlásíme souhrně 2. oddělení štábu vyšší jednotky.

Závěry o nepřátelském dělostřelectvu mohou povšechně vyplývatí z těchto 4 základních premis:

1. ze znalosti rozložení nepřátelských dělostřeleckých sil,
2. ze znalosti cílů palby nepřátelské baterie,
3. ze znalosti aktivity (živosti) jednotlivých prvků,
4. ze znalosti pohybu baterií.

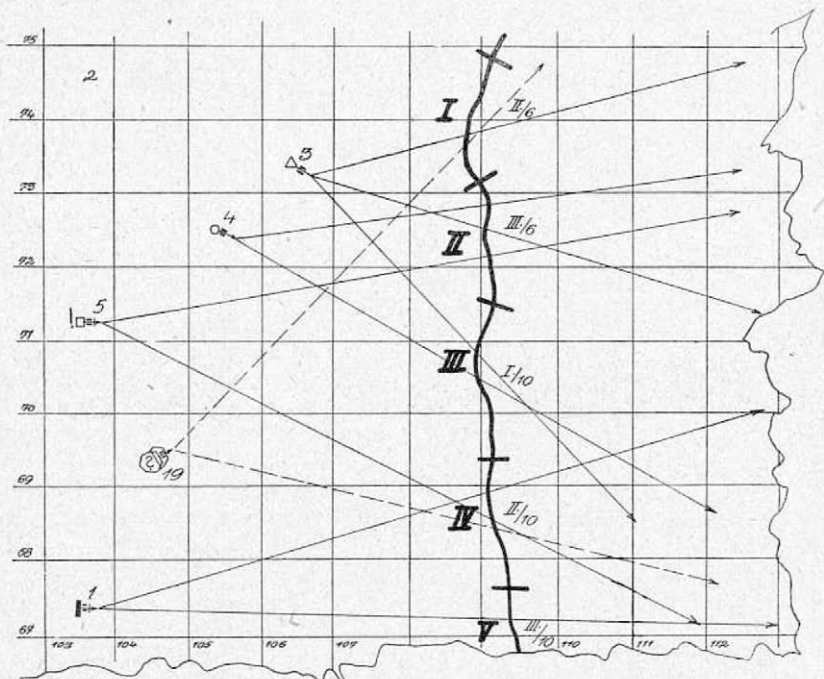
Pro tyto 4 věci si pořídí dělostřelecký zpravodajský důstojník přehledové diagramy. Setkáme se tedy v brigádní ústředně s přehledem (mapou) rozložení nepřátelského dělostřelectva, s mapami cílů, s přehledy činnosti a pohybu. Ve všech těchto přehledech musí ovšem býti nějakým způsobem vyznačena spolehlivost zprávy co do přesnosti a hodnověrnosti.

Jsem nucen v této souvislosti zmíniti se několika slovy o prame-

nech, které potřebné zprávy přinášejí, a o základní evidenci, z které konečné celkové přehledy vyplývají.

Příklad:

Obr. 1.

Legenda:

Neprátelské baterie zjištěny:

- △ - pozorovací četou
- - zvukoměrnou četou
- - dle leteckých snímků
- ▢ - dle hlášení letce
- - balonem
- ∩ - prostředím hlášení pozorovatele
- ⌒ - dle údajů zajatce
- Λ - sovětskoukem

Označení baterie:

- ⋈ - lehká baterie
- ⋈ - střední baterie
- ⋈ - těžká baterie
- ⋈ - domnělená baterie
- ⋈ - lehká bat. oyměrná pozorovací četou
- ⋈ - těžká bat. oyměrná pozorovací četou
- ⋈ - zvukoměrnou a konizol. jurnym pozorovatelem

Baterie sítě	do úseku				
	I	II	III	IV	V
bat. evid. čís. 3					
bat. evid. čís. 4					
bat. evid. čís. 5					
a tak dále					

Polohu nepřátelské baterie zjišťujeme:

Objektivně: pozorovací rotou, zvukoměrnou rotou, leteckou fotografií, balonovou fotografií, balonovým rayonováním, světlo-zvukem.

Subjektivně: hlášením dělostřeleckých pozorovatelů, údajů zajatců, hlášením letců, balonů, pěchoty, kombinací.

Pro každý způsob musíme mít konvenční značku. Konven-

cionální značky barvou vyjadřují druh baterie. Svým provedením (čárkovaně, plně) vystihují, zda běží o údaj naprosto jistý, kontrolovaný či o údaj doposud nepotvrzený.

Každá zjištěná baterie dostane od zpravodajského důstojníka evidenční číslo a evidenční (kmenový — sit venia verbo) list. V evidenčním listu je zaznamenáno: souřadnicová poloha baterie nebo prostor, v kterém byla baterie zjištěna, kdo, kdy a jak ji stanovil. Do vytištěných plošných čtverců se vkreslí nebo nalepí oleáta hlášení neb obrazec chyb při vyměření vzniklý (při činnosti pozorovací rot, zvukoměrné rot, atd. Mimo to obsahuje evidenční list údaje, odkud lze baterii, třeba-li, i pozorovati a jak se dá provést neutralisace činnosti. Je tam záznam o materiální povaze cíle. Baterie kavernovaná, lehce maskovaná, v krytech, měkká půda v okolí atd. Konečně jsou tam rubriky pro záznam činnosti této baterie, t. j. kdy, čím, kolik a kam střílí.

Z evidenčních listů se pořizují přehledy podle hledisek již uvedených. Evidenční listy samy o sobě jsou nepřehlednou hromadou papíru.

Obrázek 2.

Datum Baterie číslo	POSÍLEC						
	1	2	3	4	5	6	7
 ev. číslo 14							
 ev. číslo 15							
 ev. číslo 16							
 ev. číslo 17							
 ev. číslo 18							
a tak dále							

Je to především plán rozlohy nepřátelských baterií. Do mapy 1 : 25.000 neb ještě menšího měřítka se přenese průběh nepřátelské pěší linie a její obranná opatření, zakreslí podle smluveného zpravodajského klíče poloha nepřátelské baterie, jejich prostory působnosti neb i cíle. Na živějších úsecích je pro zachování přehledu nutno pořizovati mapu nepřátelských cílů zvláště, by se mapa rozlohy nepřátelského dělostřelectva nepřetížila. Do rohu mapy vlepujeme obyčejně přehlednou tabulku těch baterií, které by pravděpodobně mohly do toho onoho úseku působiti. (Viz příklad obr. 1.)

Mapa cílů. Každý bod, na nějž se střílí, se vyznačí na zvláštní mapě kroužkem. Velikost kroužku udává (ovšem jen řádově) množství vynaloženého střeliva. Číslo u kroužku udává datum a evidenční číslo střílející nepřátelské baterie, pokud se ovšem dalo zjistiti. Mapy vedeme stále evidentně a skýtají nám také již i obraz o aktivitě nepřátelského dělostřelectva.

Na délce ustálených úsecích je možno založiti ještě zvláštní diagramy aktivity, které mohou býti dobrým vodítkem pro povšechné posouzení činnosti. Při dobře zapracovaném zpravodajském aparátu možno vésti v detailní evidenci činnost každé nepřátelské baterie.

Milimetrový papír rozdělíme podle času ve směru vodorovném. Ve směru kolmém nám udává pak množství vyplněných čtverečků při-

blíže množství použitého střeliva: každé baterii vyhradíme na mm papíře určitý proužek.

Konečně pro posouzení pohybu nepřátelského dělostřelectva máme poslední evidenci. Obrázek 2 nahradí výklad. Vyčárkované prostory znamenají, že baterie byla dotčeného dne v činnosti. Barva smluvených značek (černá = lehké baterie, modrá = hrubé, červená = těžké) udává druh dělostřelectva a způsob stanovení jeho polohy.

Pohyb baterie projeví se obvykle odmlčením. Odmlčení trvalé nasvědčuje, zvláště je-li konstatováno u několika baterií, o úbytku dělostřelectva.

Momentní přírůstek dělostřelectva se dá v zavedené již evidenci lehce zjistiti.

Je přirozené, že to, co je zde uvedeno, jest zcela informativního, návodového rázu. Evidence se vždy musí přizpůsobiti prostředkům a času.

Utvoření závěru.

Plán rozlohy obsluhovaný dobře vedeným a spolehlivě pracujícím zpravodajským aparátem umožní průběhem doby podle práce té oné baterie kombinaci organizace svazové, tedy roztržení na skupiny a usouzení na úkol té oné skupiny. Zpravodajský důstojník musí vykonstruovati celý plán užití nepřátelského dělostřelectva.

Čím úplnější a přesnější bude jeho elaborát, tím úspěšněji se podaří každá naše akce, ať rázu ofensivního nebo defensivního, ať je prováděna v měřítku velkém anebo malém.

Evidence cílů je podkladem pro posouzení toho, co nepřátelské dělostřelectvo o nás ví a kde nám může nejvíce škoditi. Živost činnosti je dokladem materiální situace u nepřítele, je nám vodítkem pro výběr prostorů, kterým se nutno vyhnouti.

Evidence pohybu, podložena nejen suchým zakreslováním, zda ta neb ona baterie střelila, konstatováním náhlého odmlčení neb oživení baterií, ale podložena usměrněným výsledkem zajatců, dobrou leteckou službou umožní uzavírati na úmysly nepřítele.

Nezmiňuji se zde o jednom důležitém elaborátu dělostřelecké zpravodajské služby, t. j. o plánu pozorování vlastního a nepřátelského.

P. R. JABIKOV:

Průlom rakouské opevněné posice v prostoru na jih od Brodů 30. září 1916.

(Vzpomínky velitele ruského 199. pěšího pluku kronšadtského.)

Věnováno padlým hrdinům pluku.

Situace před útokem.

(Náčrt č. 1.)

50. pěší divise, jejíž částí byl 199. pěší kronšadtský pluk, začala válku v okolí V a r š a y, pak bojovala při ústupu vojsk severozápadní fronty, byla převezena na severní frontu a konečně v květnu r. 1916 byla definitivně přesunuta na jihozápadní frontu do okolí R o v n a.

Divise, zúčastnivši se řady slavných ofensivních bojů v létě 1916, postupovala po obsazení Brodů (28. července 1916*) poněkud k jihu

*) Data podle nového stylu.